

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONÓVITZ.**

Hirdetési díj.

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Mi az ujság Debreczenben?

Irta: **Dr. Király Péter.**

Debreczen, decz. 18.

„Törvényhatósági bizottsági tagok”
címen városatyákat választottak folyó
hó 14-én.

Ez az ujság Debreczenben.

A Piacz utcán a többek közt is-
mét megtartottak egy némely embert
városatyának . . . megtartották, illetve
visszaválasztották öt Debreczen város bot-
ránykövéül, . . . és fájdalom! kárpótlás
gyanánt bizony még arra a csekély szí-
vességre sem méltatják a jobbérzésű
nagyközönséget: hogy az arcok piruljon
és a szemök kiszűjön a szegénytől —
a kik rászavaztak — sőt mi több, —
henczegő fennhéjázással fecsegi el a szá-
jok, hogy az a bizonyos egyeniség —
nagyon sok szavazatot kapott.

A mungók sötétlelkű bandája mű-
lelkességgel rajongja körül és osztrák
értékű pengőforintokkal vásárolt tapsok-
kal és dicsőítésekkel halmozza el azt a
bizonyos vezérferfiut . . . a ki ilyen-
képen erkölcsileg ismét vissza van adva
a nemes társadalomnak, mely öt hóna-
pokon keresztül gyászolván érette mű-
könyvet potyogtat . . .

Ti! Paczelt, Jónatka! és ti többi
mükertészek és virágárosok! . . . vala-
mennyi virág illatozik és pompázik
üvegházaitokon belül és kívül . . . czi-
báljátok le mind egy szálíg és hintsétek

utjába ennek a nagy férfinak — a
kormánypárt fizeti a számlátokat; aztán
majd — kivetik adóba!

Éljen a stréberség! éljen az erkölcs-
telen pimaszság! — Vesszen az erény,
a tisztesség és a becsület!

Fel-fel! emeljétek paizsotokra levett
kalappal, imára kulcsolt kezekkel s a
tisztelet és elragadtatás zengő szavaival
dicsérjétek és öleljétek magatokhoz ezt
a szellemerkölcsi élő hullát . . . hadd
lehesen ő továbbra is Debreczen váro-
sának gyönyörűsége mákvirága és a
temetőkerteknek szabadalmazott »nebánt
virága« . . . mint eddig volt.

Eszerint minden marad a régi rend-
ben — mindössze csak az a csekély
változás történt az eddigi állapotban,
hogy több jutott be egy néhány kurucz
gyerekekkel a városatyák legiójába —
mint a mennyi a választás előtt volt.

A hivatalos elbizakodottság és pök-
hendiség azonban azt hirdeti uton-utfe-
len, hogy a kormánypárt itt Debreczen-
ben csak olyan erős mint eadig volt,
egyszóval, hogy nem történt semmi
bajok!

Jó szerencse, hogy ezt ők sem hi-
szik, mi sem hisszük . . . De abban
alig kételkedhetik többé valaki, hogy ez
az ellenzéki táborgyarapodás — egy
ujabb zászlóbontás . . . a jövő győzedelmé-
nek és szent eszméink diadalának isteni
jóslata ez . . . Odaát az osztrákimádók
sötétlelkű labancz seregében is kezdik

felnyitni a szemüket az emberek, és lát-
nak . . . látják sötét képét szegyénteljes
multjoknak és jelenöknek . . . látják az er-
kölcstelen félrevezetést — csalást és
czudar erőszakot, a minek áldozatai
voltak eddig . . . tehetetlen gyavaságuk
és önön megbecstelenítettésök szegény-
érzetétől sir fel bennök a lélek — sze-
retnék eltemetni és elátkozni multjukat,
melynek rémképei elsötétítik szemök
előtt az eget és a napot . . . Szeretnék
a kormánypárti jobbérzésűek visszaadni
magukat önmaguknak.

A végső elkeseredés poharából csak
egy-két csöpp hiányzik még — hogy
csordultig legyen vele együtt a lelkök
is az utálattól és megvetéstől, a mit
pártjuk iránt éreznek . . . de nem so-
kára csordultig lesz a pohár . . . aztán
menyörgéssé erősödik ajkukon a tiltá-
kozás: »Le a hazaárulókkal — le a
kéjenczekkel és szentségtörő czudarok-
kal! — tovább nem viselünk kényszer-
zubbonyt, és nem czipeljük a számfü-
leket a mit bűnös kezekkel raktak
reánk . . .“

A bizalom kieroszakolásának leg-
messzebbremelő istenkisértése volt ez
a mostani választás is. Debreczenben
utolsó és legvértőbb arcuzlcsapása és
besarazása az emberi önértetnek, a jó-
zan észnek és egyéni szabadakarathnak.

Ez most az ujság Debreczenben!
A függetlenségi párt kezdi visszanyerni
jövőjének halálra kárhoztatott boldogító

Bál a tengeren.

A »Debreczen« tárcája.

Nagy, lapos hajó indult ki a newyorki
kikötőből a szabad tengerre. Födélzete tömve
volt előkelő bálközönséggel. A kormányos
emelvénye előtt katona banda játszta a szebb-
nél-szebb darabokat. Táncoló párok dobogá-
sától rengett a hajó. A belső terem terített
asztalairól majd lekivánczoltak tőle a talak s
poharak. Lehetetlen volt nyugodtan élvezni a
reggelit. Pedig akadt már két éhes uri ember
is, ki váltig csöngetett pincér után. A gézen-
gűzök ott hagyták valamennyien az éttermet.
Nem hitték, hogy 10 óra előtt őket valaki
háborgassa. Főnt tánczoltak az uri közönség
közé a szakácsnőkkel. — Szolgáltatón kívül
Amerikában ők is gentlemanek. Senki se ve-
heti tőlök rossz néven, ha ott rugdalóznak kö-
rülötte.

Az asztal mellé telepedett uri emberek
egyike széles karimájú spanyol kalap alól
szórta az elégedetlenség kifejezéseit a rossz
kiszolgálás miatt, míg a másik fekete szá-
lagos kis pörge kalapot uymott a félfülére,
jelleül annak, hogy beleakar kötni abba a pin-
cerbe, ki legelőször a szeme elé kerül.

Inni való lett volna ugyan az asztalon,
franc a Fin-champagne, de mikor azt sem
iszszák másért, csakis étvágy gerjesztésért. A
pörge kalapos lökött az üvegen egyet mér-

gében, mire az oda táncolt a spanyol kala-
pos elé.

— Köszönöm uram. Szólt az, udva-
riaskodásnak véelve a dolgot. Nem élek vele.
Nekem ma még rengeteg vörösbort kell el-
fogyasztanom.

— Ah, bocsanat, nem azért mozdítottam
rajta. De ingerel az, hogy nem kapok enni,
pedig én szokva vagyok a kora étkezéshez.

— Ön aligha született angol, vagy francia.
— Magyar vagyok.

— Én meg portugáli s mi több, Dél-
Amerikából, ahol csak reggel s este lehet enni
a forróság miatt. Igaz, hogy ez itt egészen
más éghajlat, de h t szokás rabja az ember.
Nekem csakis ilyenkor esik jól egy szelet ürü-
comb, czápauszony, vagy teknősbéka.

— Nekem meg egy kis halpaprikás.

— Hal? Paprikásan s nem olajba sütvé.

— Ejh, az az olajos nem egészséges a

gyomornak.

— Nem-e? Már hogyan állíthat olyasmit?

— Orvos vagyok.

— Ah, ön orvos? Európai orvos? A
ki oly sokat tanul, még diplomát kap! Való-
ban, örülök a szerencsének. Lehet, hogy itt
a hajón is igénybe vehetem a tanácsát. Sza-
badjon magamat bemutatnom. Én Temprá-
nusz Rozéno, kereskedő vagyok Valparaizó-
ból, szivarokkal s dohánynyal kereskedem,
nagyobb bevásárlások végett jöttem New-

Yorkba, hol óriási raktárakkal bírnak a vir-
giniai és georgiai gyárosok.

— Én Bibor Jenő, kezdő orvos vagyok,
aki tapasztalatokat szerezni jöttem Amerikába.

— Letelepedésül New-Yorkot választotta?

— Nehány nappal ezelőtt jöttem csak
át a tengeren. Egészen tájékozatlan vagyok.

— Hogyan került ön akkor e bálköz-
önség közé?

— A Sport-klub tagjainak lettem hazul-
ról ajánlva. Tegnap ellátogattam az egyetbe,
barátságot köték több fiatal emberrel, azok
invitáltak meg a mai vigalomra.

— Ugy? Az már más! Ha vannak is-
merősei, akkor nem szorul a tanácsomra.

— Miért ne?! A tanács schasem árt,
kivált ha azt önzetlenül adják.

— Önzetlenül? Azt épen nem mond-
hatnám! Mi amerikaiak hozzá vagyunk szokva
saját hasznunkat keresni minden apróságban.

— Mi haszna lehetne önnek egy adott
tanácsból?

— Ha meg nem fogadják, bizonyára
semmi. Ha azonban sikerül szótértetni . . .
Ha pl. ön rá állna arra, a mit ajánlanék.

— S mi lenne az?

— Jöjjön Valparaizóba s gyógyítson ön
nálunk szivarokkal.

— Szi . . . va . . . rokkal? Kérdé ba-
mulva az orvos.

— Igen, szivarokkal. Ön rendelvényezné

reményét . . . Az annyi megszegé-
nités és kigunyolással üldözött „Igaz-
ság” ismét bontogatja szárnyát, hogy a
magasba felrepülve elimádkozza ébre-
dező nemzetének és hazájának azt a
fogadalmat, melynek minden betűje is-
mét a velőkéig hat és lelkesít:

„Tied vagyok, tied hazám,
E szív, e lélek.”

Tovább, tovább! még csak a kez-
det kezdetén vagyunk . . . Ez még
nem győzelem . . . Ez csak
egy reménysugara a győzelemnek, egy
biztató szava az emberi szent jogok
pörba döntött Istenének . . . egy biz-
tató szava, hogy ő még nincs örökre
meggyilkolva, ő még él, és könyörögve
kéri tőlünk a segédelmet . . .

Tovább, tovább! itt az ideje, hogy
az igazságszerető lelkek levetkőzzék ma-
gukról a gyáva kétségbeesést és önértre
ébredve a jog és igazság sujtó ostorá-
val véreire verjék hóhéraikat s meg-
tisztítsák a társadalmat az elfajult ele-
melektől; mert a míg azokból egyet is
látunk emberi méltóságunk homlokán ta-
posni . . . addig nincs béke és nincs
alku . . .

Nem ismünk és nem respektálunk
tekintélyeket, akiknek az igazságot ar-
czába ne vághatnánk . . . nem ismerük
és nem respektálunk tekintélyeket, a kik
velünk szemben legmesszebbmőnő er-
kölcstelenségük daczára is érvényesül-
hetnek és grassálhatnak . . .

Társadalmunk és közéletünk erköl-
csi tisztaságának templomát és benne
az oltárt por, szenny és rondaság lepte
meg s ez a templom már-már utálatos
kezd lenni az Isten előtt is . . . tisztít-

suk meg a szeméttől, portól, szennytől
és rondaságtól s aztán kergessük ki be-
lőle az istencsufoló, önérdékímádó aljas
kufárokat és üzereket!

Seprűre polgárok! s a seprűnek
ütőbot legyen a nyele!

Ilyen törekvés, ilyen elhatározás
és fenkölt lelkesedés kezd uralkodóvá
lenni valahára itt is . . . ezt mutatják
a jelek . . . s e jelek teljesülését óhajtja
itt minden tisztességes ember.

Ez most az ujság Debreczenben!

Debreczen, december 18.

**Kilátás a kvótavita további folya-
mára.** A függetlenségi és 48-as párt vitaren-
dező bizottsága újabb távirati felszólítást inté-
zett a párt vidéken időző tagjaihoz. Új öt szó-
nok jelentkezett a vitarendező bizottságnál. A
függetlenségi pártban ma hétfőn napirend
előtti felszólalás formájában szóba is akarják
hozni Tallán alelnök szombati eljárását. Való-
színűleg zárt ülést kérnek, mert szombaton
este a körben már alairták a zárt ülést kérő
levelet. E hét elején különben a néppárt és az
Ugron-párt egynehány tagja, továbbá Eötvös
Károly beszédére is számítanak. Ha a függet-
lenségi és 48-as párt e heten talán ki is fogya-
na a szónokokból, elhatározott dolog, hogy a
részletes vitában az első §-nál oly vitát pro-
vokálnak, melylyel elérhetik, hogy a javaslat
véglegesen ne intézethessék el ebben az
évtben.

Széll Kálmán ismét Bécsben Széll
Kálmán miniszterelnök szombaton este Bécsbe
utazott. Az utazás szoros összefüggésben áll
az osztrák helyzettel és folyamán annak a
sűrű jegyzékváltásnak, a mely az utóbbi na-
pokban a magyar és az osztrák kormány kö-
zött folyt és fontosságát bizonyítja az is, hogy
a miniszterelnök utazása előtt, az összes
Budapesten időző miniszterek tanácskozással
gyűltek össze.

A N. Wiener Tagblattnak jelentik Buda

pestről, hogy Széll Kálmán bécsi tartózkodása
alatt meg fogják beszélni a modus vivendi
a közös költségvetési provizórium számára
adandó indennitást illetőleg. Minthogy ragasz-
kodnak ahhoz, hogy az átutalási eljárás január
1-én mindenesetre életbelép, felmerült az az
eszmé, nem volna-e lehetséges, az osztrák
részről fenforgó nehezégeket akkép elbáritani
hogy Ausztriában az átutalásokat már most
előírják ugyan, de az elszámolást későbbi idő-
pontra hagyják.

A honvéd vezérkari tisztek. Előkelő
katonai kezéből v szűk a következő sorokat:
Napok óta olvassuk a lapokban, hogy a ma-
gyar honvédség vezérkari tiszteit beolvasztják
a közös hadseregbe és a cs. és kir. vezérkari
főnök fenhatósága alá helyezik. A magyar kö-
zönség már annyira megszokta a magyar hon-
védségnek bécsi vezényletét, hogy alig vetnek
ügyet is erre, a honvédség hadszervezetébe s
rendeléseibe lényegében mélyen beható újításra.
Sőt ellenkezőleg, akad magyar lap, mely leg-
illetekesebb forrásból szerzett információk
alapján, az újításnak meg védelmére is kel-

Országgyűlés.

I. A képviselőház ülése.

A pénteki ülésen, az ülés kezdése
hosszabbítása ellen beadott min. elnöki in-
dítvány a szombati ülés menetét kivette ren-
des kerékvágásából. A könyv hitelsítése fo-
lyamán ugyan is

Talán Béla elnök a Ratkay László
által bejelentett napirend előtti szólásra
hívta fel a szólni akarókat.

Ratkay László pedig szolt a ház-
szabályok 147. §-a nyomán kifogásolva az
ülések meghosszabbítására beadott min. elnöki
indítványt s a házszabályok megsértését látva
abban is, hogy a miniszterelnök azon indít-
ványt 2 óra 10 perczkor nyújtotta be. A mi-
niszterelnök indítványát a házszabályok 154.
§-a alapján indoklás nélkül nyújtotta be. Ez
az indítvány pedig nem egyéb, mint a szó-
lásszabadság megsértése. Ez az első pillanatra
paradoxonnak látszik, de nem az. Mert nem

a különféle fajtákat. Én meg lennék a pa-
tikusa. Öven száztól ön a tiszta házonból.

— De hogyan gyógyítsak én szivarokkal?

— Ejh uram, nem ért ön engem? Pedig
a dolog igen egyszerű. Nem mondom én, hogy
minden betegséget szivarrai, vagy dohánynya-
kuráljon. Aból komoly a baj, ott hasznájon
rendes, hathatós gyógyszereket, hogy a hir-
nevet emelje; de oly esetekben, midőn a ter-
mészet magától is könnyen segít, midőn az
orvos csakis azért rendel, hogy a esekély bajt
leplezze, hogy kiérdemelje valamiképen a ho-
noriariumat, artalan gyógytári mix urák he-
lyett rendelhetne betegjeinek bátran — sziv-
arokat. Önnek kétszeres hasznót bajtana, a
beteg meg örömebbé vennék.

— De orvosi nevem!

— Az a legjobb hangzásúvá válnék. Egy
messze földről, masvilágrészből ide vetődött or-
vos csakis úgy vergődhet gyorsan hirnővre, ha
valami újat kezd. Azután önnek csak rendelni
kell, hirdetni meg majd én fogom, hogy sziv-
arjaim orvosi szerekkel vannak preparálva.
Higye meg, hogy csak az originalitás kedvéért
is sokan fognak önhez fordulni. Rövid idő
alatt meggazdagodnék.

A párbeszéd fonalát megszakítá egy pin-
cér érkezése, a kit rögtön lefűlt a két asz-
talhoz települt.

Az egyik jobbról, a másik balról rán-
gatta, hogy őt hallgassa meg előbb. Rangadás
közben kiesett a zsebéből egy szivar.

Tempránusz Rozéno möhön nyult utána.
Szakértően kezdte azt vizsgálni, mialatt az
orvos időt nyert csokoládéjának és tengeri
rákjának a megrendelésére.

— Miféle szivar ez? — kérde Temprá-
nusz, végig szagolgatva a vékony sodratot.

— Kérem ez a hajó legszebb szakács-
nőjének az extra szivarja. Ő maga sodorintja,

a mikor ráér. Nem is adja másnak, csak a
kit megtisztel. Az imént fordultam vele a
galoppban néhányat s ime számomra már ki-
rúkkolt egygyel.

— Szeretnék belőlük néhányat.

— Parancsolja, hogy bemutasom? Nem-
sokára megint galoppo fognak odafutni jat-
szani.

— Köszönöm, már nem az én koromhoz
és természetemhez való a tanc, de legalább ez
egyetlen példányt nekem adhatná.

— Bocsanat, azt nem tehetem. Megsér-
teném vele Czeliát, már pedig azt föl nem ven-
nem az egész hajóért.

— Ah, gyönyörű érzelmeket táplál iránta?

— Szolgálhatok valamit egyebben?

— Ugy, igaz, majd el is feledek, hozzon
nekem teknősbéka vajat, harminc szelet piri-
tott kenyeret, meg másfél gallon vörös bort.

A pinczér avoyott, az orvos pedig cso-
dalkooya méreget s emelvel a szivarkezeskedő
sokallalú latszót számára a harmincz darab
pirított kenyeret. Igaz ugyan, gondolá végre,
hogy a karja valogatja.

— Nos? S őt Tempránusz a fiatal or-
voshoz. Hajlndó-e a szivarukat megkérdeni?

— De hát csakugyan komoly ajánlat ez
öntől?

— A legkomolyabb.

— Hiszen rájönnek a turpisságra, s mi-
örténik akkor veünk?

— Mi már akkorra rég meggazdagodtunk.

— De a közönség mindjárt eljítől fogva
nem fog bizni a szakatlan kurában, rögtön
eszrevézi barki, hogy csak szelhamoskodunk
vele.

Ne higye. A legokosb emberben is van
egy kis babonáság. Ha több nem is legalább
annyi, meonyit a saját javunkra kiaknazhatunk
A ki meg csak úgy felig meddig beteg, az ren-

desen képzelődő is. Mi az nekünk egy ilyenbe
beldiktaloi a bizalmat egy szivar iránt?!

— Valóban az ön id-ája oly originális,
hogy csupa bohóságból is szeretnék vele kísér-
letet tenni.

— Itt mindjárt a hajón!

— Csak fordu na eő valami könnyű
betegedés.

— Nem kell ahhoz betegedés.

— Hogyan rendelvényezzek másként az
ön szivarjaiból?

— Rá kell ijjeszteni valamelyik misszre,
hogy nincsen arczszíne, hogy rosszul néz ki,
hogy valamely veszedelmes járványnak az elő-
jelei mutatkoznak rajta . . .

— Mitől csakis egy szivar mentheti meg
az ön ládájából?

— Ugy, ugy!

— Ehh nram, ilyesmire nem merek vál-
talkozni, mert kikaczagnak.

— Jóhó, a pinczér érke ett az ételekkel,
tenyényi pirított hozva Tempránusznak a
teknősbéka vajához.

— Hát a borom, meg a többi?! Kérdé
elégedetlenkedve a szivarkezeskedő.

— A bort hozom rögtön, de pirítóssal
többet nem szolgálhatok.

— Nincsen kenyer a hajón?

— Van, de Czeliát nem akar velük baj-
lódni.

— Panaszt tesztek a kapitánynál.

— Annak kérem semmi köze a kony-
hához.

— Az élelmezés bérlőjénél!

— Az meg a Czeliát édes atyja.

— No üssön belétek egy tuskó kenyérfá-
bát ezért ültem én a hajótokra, hogy haszon-
talanul töltsen el az egész időmet?

— Tessék egyebet rendelni.

— Mi hasznom nekem abból?

egy törvényjavaslatot tárgyalunk most, hanem a kvótajavaslatot és egyben a kvótabizottság nuncziáit. Ezek is tárgyalandók, mert hogy a tárgyalások megerősítenek, ahhoz szükséges a Ház többségének beleegyezése. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hangsúlyozza, hogy a reichsrath nem akarja tárgyalni a kvótajavaslatot.

Kubik Béla: Mi sen tárgyaljuk.

Rátka y László: A háziszabályok a kisebbség szólásjogait is védelmezik. Nem fogadják el az indítványt.

Elnök: Az indítvány 2 óra előtt adott be s ő a szót nem akarta beszédeben zavarni, azért terjesztette azt be a beszéd végén. (Helyesles.)

Széll Kálmán: A szabályokhoz tartotta magát, az ülés eljén azért nem adta be, mert még fontolóra vette, beadja-e vagy sem. Az indítvány a háziszabály értelmében volt megtéve, felszóló képviselő nem a háziszabályok szoros értelmezését alkalmazta. Ő úgy tette az indítványt, hogy az ülések hétfőitől legyenek 3 óráig. Nincs Európában parlament, amelynek ülései oly rövid tartamúak lennének, mint nálunk. Ő jogosan tette meg indítványát, Rátka y szójátékot használt, midőn azt allította, hogy a kvótabizottság jelelése külön lenne tárgyalandó. Ezzel pedig nem lehet érvelni.

Szentesítés alá a kvótatörvény csak akkor terjesztetik, ha Ausztriában is megszüntetik a kvótajavaslatokat. Az utalási javaslat pedig 1900. Január 1-én okvetlenül törvénynyé válik. (Helyesles a jobboldalon.)

Pichler Győző: A háziszabályok 147. §-ához akar szólni.

Elnök: Megengedi-e a Ház a felszólalást?

Hentaller Lajos: Ehhez nem kell engedély, joga van hozzá a háziszabályok értelmében.

Pichler Győző: 2 óra után öt percczel történt az indítvány beadása, az indítvány az elnök által 2 óra 10 percczel lett publikálva. Ezt konstataja és osztja Rátka y László nézetet. Nincs semmi ok a szítségre, mert hiszen Ausztriában Tollinger kijelentette, hogy ott csak akkor veszik tárgyalás alá a javaslatot, ha itt már elfogadtatt.

— Hat ugyan le t volna-e haszna a harmincz darab piritósból? Kérdé mosolyogva az orvos.

— Persze, hogy lelt volna? Mergelődik tovább Tempránusz. Nemcsak, hogy jölkantam volna, de közben-közben minden piritus és pohár bor után sorba kóstolhattam volna a magammal hozott harmincz müstra szivart: mert csak így lehet a szivarok ízét, illatát, zamátát külön-külön megbírálni. Holnapra már több fajtát kell az itteni gyárakban megrendelnem. Az élvezetet, az evést, összeköthettem volna a hasznossal!

— De hat miért jött ön a tengerre?

— Mert a friss, üde levegő is rendkívül sokat határoz.

— Tavozhatom? Kérdé John a szivar-kereskedőtől, miközben oda állit eléje a másfél gallon bort. A zene szól s Czélia már vár ream a lépcsőházban.

— Megálljon! Megyek én is. Nekem minden áron piritós kell.

A pinczér és Tempránusz kisiettek az étteremből, Bibor Jenő pedig neki ült a tengeri rákjának s annak izletes részein nagy élvezettel hajtá végre a műtétéket; miután pedig a rák bekebelezeti földi maradyányaira a csésze csokoládét is rázudita, kezdte magát rendkívül jól érezni és sietett föl a tánczoló közbe. Utközben pillantást vetve a lépcsőház tulsó sarkába, látta hogy Tempránusz John és Czélia ugyancsak alkuszának egymással. Megvölt gyözdve szentül, hogy azok ott most a harmincz darab piritus mi. enti gyors elkészítésének kérdése fölött döntenek, Hagytá őket békén. Siettek a sport-club tagjai közé.

Azok odafönt javában tánczoltak.

Jártak az elegáns misszekkel az amerikai negyest. Csupa jó kedvű fiatalaság mulatott együtt. Az öregebbek, a szülők, nagynénik,

Nem ált Magyarország érdekében, hogy a döntést ő felségére bízzuk akkor, midőn már egy elfogadott törvény fekszik asztalan ez nagyban befolyásolná a király elhatározását. Nem fogadja el a javaslatot.

Széll Kálmán: A junktimra és utalási javaslatra vonatkozó megjegyzései a képviselő urnak nem ide tartoznak, hanem a vita érdeméhez. Itt kijátszá-ról, oly értelemben mint Pichler mondta, szó sem lehet. Az utalás Január 1-én meglesz föltétlenül, a kvóta csak akkor lesz, ha Ausztriában is törvény lesz. (Helyesles.)

Elnök: Egeszen más, ha interpellációról van szó, de itt interpellációra való válaszlágról van szó, mely ki volt tűzve a napirendre. Tehát a miniszterelnök indítványának beadását kifogásolni nem lehet. (Helyesles jobbfelől.)

Sima mandátuma.

Apáthy Péter, az összeférhetlenségi bizottság elnöke jelent, hogy Sima Ferencz csődügylét tegnap megvizsgálta a bizottság s ennek folytan megszüntnek jelentette ki megbízó levelét.

A ház ezt tudomásul vette, s az elnökséget megbízta a Szentesen tartandó új választás iránti intézkedések megtételével.

A Ház tisztviselőinek fizetése.

Molnár Antal benyújtja a gazdasági bizottság jelentését a Ház tisztviselőinek fizetésemelése ellen.

Annak idején határoz a Ház a napirendre tűzés iránt.

Kérvények.

Bóldy László benyújtja a kérvényi bizottság jelentését a kérvényi bizottsághoz beérkezett kérvényekről.

Rádóczi János javasolja, hogy a kvótafelemelés ellen a Házhoz érkezett kérvények tételesen a Ház asztalára s a kvótajavaslattal együtt inteztessenek el.

A Ház ehhez hozzájárul, míg a többi kérvény napirendre tűzése iránt később határoz.

Végre a napirendszerinti kvóta-javaslat

nagybácsik, a gardedameok, lehuzódtak a hajó legalsó erkélyére, mely alig négyöt arasznyira emelkedett a víz színe fölött, horgokat, körhálókat dobáltak a vízbe, s komoly meltóságga, alig váltva egymással szót, fogták a halászhoz. Ez a new-yorkiak legnagyobb passziója,

Fura egy alkotmány az ily mulatságokra s rövid tengeri kirándulásokra épített hajó, kivált mikor már a siktengeren megáll; a sok tarkaruhas nép ő, mely tezejét s oldalait tele üli, állja, messziről úgy nézki, mint egy vízbe lökült óriási virághokréta. A füstös levegő nagyváros gazdagabbjai, valahányszor csak idejök engedi, örömmel időznek kint a tengeren. A multság-hajók alig győzik naponta fölszedni a kikötőkben a sok kirándulót. Gyakran orvosi rendelésekre még betegeket is visznek ki üdülni, vagy egy kis étvágyat kapni. A fiatalok öröme azonban csak a tancz. Abban összpontosal számukra a kirándulás minden élvezete. Elvannak zárva az alkalmatlankodó bámész világtól, fesztelenül kedvökre mulathatnak s ismerkedhetnek meg egymással. E multság-hajókon köttetik a legtöbb házasság. A lányos anyák is azért szeretik e hajókon a halászatot. A míg ok halakra, leányaik férjekre horgásznak.

A sport-club tagjai kegyelt egyének, nemcsak edzett athléták, de a város legvagyonosbjai; mikor azok rendelik meg a hajót, s szebbnél-szebb hölgyek alig férnek el rajta. Ezáltal több tancz sóvár nő jut reá, mint tánczos: nagy ázsiója lett a férfiaknak, Mikor Bibor Jenő fölkerült étteremből rögtön három csinos misszet akasztott egy barája a nyakára, hogy tánczoltassa meg őket mielőbb. Nem nagy barátja volt pedig a táncznak, folyvást azt leste, hogy miként menekülhetne ki tánczos női közül, ha vissza az étterembe nem is, de legalább a halaszokhoz. Mentő angyal-

általános tárgyalásai folyamán mielőtt szóhoz juthatott volna, a feljegyzett szónokok rend-sorában elsőként.

Márjya Péter, mig személyes kérdésben

Madarász J. szólalt fel, hogy referáljon Horánszky pénteki beszédére, amelyben arról szolt, hogy a 48-as törvényhozás is elvallalta volna az osztrák államadósságok egy részét. A történelmi igazság megállapítása érdekében kijelentette Madarász, hogy a konzervatívek.

— Polónyi: Maradiak!

Madarász J. maradiak hajlandók lettek volna erre a rendi országgyűlés utolsó idejében, de már a népképviselők közt ilyen nem akadt.

Azután **Márjya Péter** is mindenkélt Horánszky beszédével foglalkozott, de a neki sajátos magyaros modorban és éllel bíró általommal egyebekre is kiterjeszkedve s különösen Gromon D. honv. államtitkárnak mó-sakodásra, az elnöknek mentegetésre és a közjogi ellenzék tagjainak tiltakozó közbeszólásra adván alkalmat. Nem fogadta el a javaslatot.

Márjya Péter beszédét öt perc szünet követte, a szünet után

Tóth János fejtegette azt a két kérdést hogy a közösügyek es azok aránya egyenes arányban van-e a nemzet érdekével es Magyarország teherviselési képessége megengedi-e a kvótaemelést?

A jobb oldalon es még a jegyzők által is csinált nagy zaj között a mely a szélsőbalról több- de különösen **Kubik Béla** m-grovó felszólalását idézte közbe, kihozta **Tóth J.** a viszonyokból folyó eredményeket ama kérdésekre negativ feleletet ad. — Nem fogadta el a javaslatot, hanem a következő határozati javaslatot nyújtotta be: (a szélsőbaloldal élénk helyeslése es üdvözlésaitől kísérve.)

„Tekintve, hogy az 1896-iki képviselőválasztás alkalmával a magyar nemzet a kvótabizottság jelentéséből, kormány nyilatkozatokból, a s jó egybehangzó közleményeiből, a képviselők program beszéd-

ként üdvözfé Tempránuszt, ki jókora csomag-gal közelített feleje.

— Ah uram, ugy-e engem keres?!

— Igen! Szolt a szivar-kereskedő, bölintva rá a fejével, mialatt a csomagot oda belyezte az orvos által leültetett misszek elé.

— Talán segísem önnek levinni?

— Oh nem. E csomagnak itt más a rendeltetése.

— De utban es rögtön rátánczolgak.

— Majd tisztelatenben fogják tartani mind-járt, ha megismerkednek a tartalmával.

— Mi van benne?

— Szivarok.

— Hah, kellenek is itt most a szivarok, Igen, de ezek nem holmi küzönséges elfüstölésre szánt szivarok am. Hanem... hiszen az orvos ur amugy is jobban tudja!

— Mit? Én? . . . Kérdé Bibor Jenő csodálkozva.

— Oh csak ne szerénykedjék! Az ily nagy szerü talalmánnyal nem szabad titkolózni. Hadd világoljon az közjóra. Vegye mindenki hasznat, Nagy köszönettel tartozhat nekem a hajón mindenki, hogy ellestem az orvos ur titkat s most elárulom, de hát amugy is kifurná az oldalamat.

— Titok! Titok! . . . Miféle tiok?

Hangzék hamarosan mindefélől. A fiatalaság fölhagyott a tánczál s kezdtek körül állni Tempránuszt, ki folyvást hangosabban kezdett kiabálni.

— Tudják meg uraim es hölgyeim, hogy ez az előttünk álló komoly, de csinos fiatal ember, Bibor Jenő, mint zseniális orvos jött át hozzánk az atlanti oceánon az óvilágból.

(Vége köv.)

ből, azon hitelt merítette, hogy Magyarország kvótája felemeltetni nem fog;

tekintve, hogy a jelenlegi képviselőház tagjainak többsége, a választáskor a kvóta felemelése ellen tett ígéretet, és ez alapon nyert a nemzetől megbízást, tehát a jelenlegi országgyűlés a kvóta felemelést a nemzeti akarat meghamisítása nélkül el nem határozhatja;

s tekintve, hogy ha a legutóbbi képviselő választás óta a politikai viszonyok megváltoztak és a kormány ezekre hivatkozva ajánlja a kvóta felemelést, feltétlenül szükséges, hogy a nemzet akaratának kifejezésére alkalom nyujtassék a tekintetben: akarja-e tovább fenntartani a közös ügyeket, illetőleg akar-e hozzá járulni anyagi megterhelésének nagyobb fokozásához;

Ezen oknál fogva, utasítja képviselőház a miniszterelnök urat, miszerint tegyen ő felsége előtt előterjesztést az országgyűlés feloszlására.

A l á r t á k: Tóth János, Hentaller Lajos, Olay Lajos, Justh Gyula, Rátkay László, Barta Ödön, Kossuth Ferencz, Thaly Ferencz, Súrman György, Pichler Győző, Lakatos Miklós, Barabás Béla, Leszkay Gyula, Müllck Lajos, Papp Elek, Kubik Béla, Tuály Kálmán, Ilyés Balint, Meskó László.

E l n ö k annak kijelentése után, hogy a napirend szerinti javaslat a hétfői ülésben folytatódólagosan tárgyalatik: elővette a min. elnök ülés-hosszabbítási indítvány feletti szavazást.

B a r t a Ödön: Övást emelt az ellen, hogy a tanácskozás meghatározott idején kívül hozzon határozatot a Ház,

A z e l n ö k: A házszabályok 154. §-a imperatíve elrendeli, hogy a szavazás az ülés végén történjék.

O l a y Lajos: Nem lehet határozni, mert a nyomtatott plakátokon is ott van, hogy 10-től 2-ig van ülés. (derűtség.)

— Ez nincsen a plakáton kiállították.

A z e l n ö k: A képviselő ur ebben téved. Minden Házbeli nyomatvány csak az ülés kezd-téről szól. Jelenti, hogy Pichler Győző indítványt terjesztett be, hogy az üléseket kilenczórakor kezdjék. Ez ellenindítvány, a mely akkor kerül szavazásra, ha a kormány-elnök indítványát elvetették. (Zaj.)

P i c h e r Győző kijelentés hogy indítványát nem tekinti ellenindítványnak s külön szavazást kér hétfőn.

A z e l n ö k: A házszabályok szerrint Picher indítványa ellenindítvány. Jelent, hogy Hentaller névszerinti szavazást kér, a melyet holnapra kíván halasztani. Ez nem lehetséges mert a szavazás mára van kitűzve és a házszabály egyszerű szavazást határoz meg. Elfogadja a Ház az indítványt? (Nagy zaj)

— Ne forszirozzak ezt a törvényteleneséget?

— Ezzel csak ingerelnek bennünket!

— Holnap újra kezdjük! hallatszott a szélsőbalról.

A z e l n ö k: Elfogadja a Ház az indítványt? (A többség fölül.) A Ház elfogadta. Az ülést bezárom.

A függetlenségi párt nagy zajban tiltakozott, míg a jobboldal és középső csoport.

— Ez az ex-lex!

— Mit Kramarzkodik!

— Menjen Bécsbe — kiáltják a szélsőbaloldalon. Jobbról meg általában Talian Béla energiáját dicsérik.

Még a folyosón is tartott a zaj! Az ülés 2 ó. 15 p. ért véget.

Ma már az ülés 3 óráig tart.

II. A főrendiház ülése.

Ülést tartott szombaton délelben a főrendiház is, Vay Béla báró elnöklete alatt. Az ülés rövid volt es vita nélkül folyt le. Megszavazták a horvát provizóriumot, a bizottságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyminisztériumba berendeléséről, az ipari kedvezésről rendelkezés és két vicinálisról szóló javaslatokat. Esterházy Károly gróf mentelmi jogát nem függesztették föl. Boich Milan báró kérényét pedig elfogadták.

A jkvét rögtön hitelették s már 12 ó. 35 perczkor végeztek.

A háború.

Az angolok újabb veressége.

Mint villámcsapás érte az angolokat decz. 16-ikán reggel a lapoknak az a külön kiadást mely azt jelentette, hogy az angol nemzet utolsó reményességét Bullert ábornokot, a ki huszezer emberrel akarta 5000 bur ellou a Tugela folyón való átkelését megkísérteni, Colense mellett tegnap óriási vereség érte,

Maga Buller ezt a vereséget a hadügyminiszternek hosszútáviratban bejelentette. A tranzval-brüsszeli követség jelentése szerint a Tugelacsapában 20.000 angol és ötezer bur áll egymással szemben. Az angolok ezer halottat és sebesültet vesztek, köztük 40 tisztet. Az angolok szökve vonultak vissza. A burok 11 ágyun kívül számos fegyvert szedtek fel, melyeket a menekülő angolok eldobtak.

Elképzelni lehet, hogy a colenzói vészhir leirhatatlan rémületet és izalmat keltett Angliában. Az a néhány ujság, a mely még új es erőfeszítéseket követel, nem vár most semmi másra, mint az ango fegyvereken esett sötét folt lemosásán. Az élbizottság követelése az, mert a megtörtént előzmények után, még sötétebb foltot is lehet várni, a mely még inkább megálázza Angliát, holott magával a népek szahádság a ellen kezdett ezen erőszakos háboru előidézésével, azok előtt a nemzetek és népek előtt, akikben még van emberi jog iránti érzék, erkölcsileg már is végkép tönkretette magát s nem emeli fel még az a kevély számítás sem, amit a burok kimerülésétől s Anglia kimeríthetlenségétől látzó erőforrásiból merítenek, — hogy végre is Anglia leveri a burok ellentálasát. Jóhet is közbe beavatkozás, mely Angliát megállíthatja a háboru illeten bevezésében. Mert hi zen tudnia kell, hogy a hatalmak közt sok az ellensége, a népek rokonszenvét pedig eljatszotta.

H I R E K.

Krónika.

A h ó r ó l.

• Ringva rengve
Nagy pihékben,
Halk zenével,
Lágy fehéren,
Tonpán,
Szinte hallható,
Hull a hó.

Ez tegnap volt s mint varázsra
Ujult minden szívnek álma,
Erő jött a zsibbadt vérbe,
Gyorsabb lón a keringése.
Ringó, lengő hópihéknél
Szólt a lantól minden ének
S hitte a poetahad,
Most már ezután így marad

Itt a ma,
Langyra vált a tél fagya
Hőfelhőből eső csurran,
Patak nő a gyalog utban.
A kalucsnik annyi száza
Kikerült a trotoárra —
Ez a vég:
Egen, szívből szürkeség

Most megint
Unottan élünk,
Öszutós lesz
A kedélyünk:
Mig majd újból
Nagy pihékben,
Halk zenével,
Lágy fehéren —
Tonpán,
Szinte hallható —
Hull a hó.

Krónikás.

* **Debreczeni szobor a párisi kiállításon.** A mi saját külön szobrás unknak Tóth Andrásnak egyik legsikerültebb műve a „Pányvavető csikós” Párisba került, hogy a világkiállítás magyarországi csoportjában Debreczen város mezőgazdasági kiállítását díszítve ennek érdekességét emelje. A tehetséges szobrász nem most készítette ezt a művét. Eredetileg a milleneumi kiállításra szánta, de a vidéki tehetségeket 'enéző fővárosi művészek klikke nem vette be a képzőművészetek csoportjába. Herman Ottó aztán kapva-kapott rajta s az ösfoglalkozásokat felütnetű gyűjteménye díszítésére kérte el Tóth Andrástól. A remek kis szobor tetszett a közönségnek s nem egy lakus és szakértő néző halmozta el dicsérettel. Csak hogy művészi szempontból még sem részesülhetett ebben a csoportban megérdemelt elismerésben és méltatásban. Később a marseille-i kiállításon is bemutaták: ahol annyire megtetszett egy élelmes francziának, hogy 500 frankot ígért érte, Tóth András nem adta oda, mert idehaza szerette volna érvényesíteni. — Végre városunk minden szépért lelkesülő főjegyzője Komlósy Arthur szerze meg a szobor tulajdonságát. Ezután értesült Lukács B. a párisi kiállítás magyar kormánybiztosa a szobor létezéséről és sietett felkérni új tulajdonosát, hogy engedje át Debreczen város mezőgazd. kiállása számára. Komlósy A. a legna.yobb örömmel teljesítette a kérést. A pányvavető csikós fentebb említettük, Tóth András legsikerültebb művei közé tartozik, sőt még egyetlen műve sem emelkedett a tökéletesség olyan fokára, mint ez a 90 cm. magas kis genreszobor, — a melynel a jellemzés ereje, az eszme tömörkifejzése épen úgy megkapja, lebilincseli a szemlelőt, mint az arcz, s az általában az egész alak minden egyes részletének gondos kidolgozása. Egyedül a pányvavető csikós hivatva volna Tóth András művészi hírnevét épen úgy megalapítani, népszerűvé tenni, mint a hogy a Busuló Juhász egyszerre a hír szárnyaira segítette Izsó Miklóst. Talán a párisi világ kiállításon több szerencséje lesz ennek a szerény művésznek és akad olyan tekintélyes bírálója a Pányvavető csikósnak, a ki felfedezi annak nagy művészi becsét. Másfelől pedig azt is melegen óhajtjuk, hogy e kitűnő genre-szobor sokszorosítottassék s épen úgy elterjedjen, miként a Busuló juhász mintái elterjedtek, a melynek ez méltó pendantja. (Z—i.)

* **Eljegyzés.** Dr. Brunner Lajos helybeli orvos eljegyezte Kopperl Gabi kisasszonyt Nagyváradról.

* **Az Emke debreczeni választmánya** vasárnap d. e. a városi széképület nagytermében a főispán elnöklete ülést tartott, amelyen jelen voltak elnökön kívül Simonffy Imre és Karap Mór alelnökök, továbbá Bészler Karoly, Márk Endre, Roncsik Lajos, Vician Istvan dr., Peter Gábor, Medve Kálmán, Dobiecky Sándor, Májér Emil, Szentkirályi Tivadár, Bockó Sámuel, Vécsey Imre, Ábrahám L. stb. — A persely bontó bizottság kijelentette, hogy a városban kiosztott perselyekben 130 frtot találtak. A jövő évi előterjesztett költségvetési tervezetet a választmány elfogadta, továbbá kimondta, hogy nagyobb szabásu mozgalmat indít tagok gyűjtésére, kimondta továbbá, hogy a főkegyelet vagyonának gyarapítására Emke bált renee s ennek folytán felkérte az elnökséget, hogy a választmány hölgytagjainak bevonásával az előkészületeket tegye meg.

* **A debreczeni gör. kath. hívek** újonnan kinevezett lelkészét Papp János volt fábiánházi s. lelkész személyében f. hó 17-én d. e. fél 9 órakor mutatta be a róm. kath. templomban Varga László h.-bőszörményi g. kath. esperes. Lélekemelő ünnepélyességgel folyt le a beiktatás nagyszámu gör. kath. es róm. kath. hívek jelenlétében. Varga László esperes szépen átmondott szavakkal lelkére kötötte a kinevezett lelkésznek a hívek lelki gondozását s viszont felkérte a híveket a lelkész működésének támogatására. Erre Papp János kinevezett lelkész válaszolt, ígervén, miszerint a benne vetett bizalomnk igyekezni

log megfelelni. Csendes mise után a román. fiúiskolában délelőtti 10 órakor alakuló közgyűlés volt a szép számmal megjelent gör. kath. hívek a szükséges egyházi és iskolaszéki tagokat választották meg. A választás a következő eredménnyel folyt le. Egyházi főgondnok: Kerekes Géza nagybirtokos. — Iskolaszéki elnöknek: Jaszencsák Sándor főreáliskolai tanár. Pénztárnok: Czilli Mihály. Jegyző: Ádám János. Egyháztanácsosok: Dumbrava László, Kovaliczky Antal, Erővics Gyula, Orosz Endre, J. ney István, Lázár Kornél, Korb Gusztáv, Kliusz János, Torma Miklós, Havnoka László, Balogh Gyula, Papp Bertalan, Kuk Mihály, Juhász Sándor, id. Benki Mihály, Buzás György.

* **A csarnok estélye** Holnap lesz megtartva a Kereskedelmi Csarnok igen sikerültnek ígérkező estélye. Az estélyre sikerült a vigalmi bizottságnak Ujházy Edét, a Nemzeti színház kitűnő művészt és Z. Bárdy Gabit a Népszínház primadonnáját megnyerni, a kik mindenesetre igen élvezetes estét fognak a jelenlévő közönségnek szerezni. Program után tea lesz s utána táncz. Az estély zárkörű lesz, a mennyiben csak a tagok vehetnek részt s azért meghívókat is csak a tagok részére bocsátottak ki. A mint halljuk, az idén nem utolsó mulatága lesz ez a Csarnoknak.

* **A belügyminiszter a tartózkodási engedélyekről.** A belügyminiszter rendeletet intézett Debrecen városához, amelyben megszorítja a tartózkodási engedélyek kiadását és hatályát. Az új rend szerint idegenek részére tartózkodási engedélyt csak három napra szabad kiadni, csak úgy, ha a jelentkező idegen kellőképen tudja igazolni a kilétét. Hősszább időre szóló engedélyeket csakis külföldieknek szabad kiadni aztán, de persze még szigorúbban kell venni, mint a belföldi honosoknál.

* **Előfizetési felhívás.** Ős-Debreczen cím alatt egy kötet elbeszélést adok ki, melyben rég eltemetett történetek ujhodnak meg, előkerülve Debreczen sz. kir. város levelesládájából. Az előkelő kiállítás, merített papíron nyomott mű ára 2 korona, diszkötésben 3 korona. Gyűjtőknek 10 példány után egy diszkötetet küldök. A gyűjtővekei e hó 10-ig kérem czímemre visszaküldeni. Debreczen. 1899. december 1. Tisztelettel Koncz Ákos, tb. tanácsnok, Debreczen szab. kir. város levéltárnoka, ja »Debreczeni Ellenőr« főszerkesztője.

* **Eső — hó . . .** Ugyancsak farsangi tréfát űz velünk az időjárás. Nagy hidegben egyszer csak lerobbant a hó. kedves fehérségével előntve mindent. Szinte átalakultunk az első hóesésre. Kedvvel barangoltunk az utcáknál, megegyéssel vettük hogy arcunkat csirókatják a hópihé, tizenöt fokos metsző hidegben. Tegnap jactn megfordult minden, Esőfelhők kerültek az égre, ellágyultak és sírtak. A vastag hótakarót atlykaszították az esőcseppek csunya módon. Szánkázás és kocsolyázás — egy kis pünkösdi királyság volt az egész — semmi egyéb.

* **Állatbetegségek Hajdúvármegyében.** Hajdúvármegyében az elmúlt hétben a következő állatbetegségek fordultak elő: Veszettség: H. Szoboszló v. 1 u. Sertésvész: b. ujjvárosi j. B. Ujjváros 1 p., Csege 1 u. Egyek 1 m., nádudvari j. Nádudvar 1 u., P. Ladány 1 m., Szováti p. H. Bőszörmény v. 2 sz. H. Nánás v. 2 u.

* **1500 forint egy gyilkos fejére!** — Erdekes körözvény érkezett a depr. rendőrkapitánysághoz. — A körözvény piros és fekete színű nagy plakátbetűkkel van nyomtatva, azt tartalmazza, hogy a november 11-én Steinbrükiben elkövetett kétös-rabló-gyilkosság elkövetőjének fejére 1500 forint díj van kitűzve, A rablógyilkosság áldozatai lettek Glancz József és ennek gazdasszonya Lichtenvörten Magda. — A gyanú egy 30—35 éves, 180 cm. magas, köpcös szökés ritka hajszos és rövid szakállas

férfire irányul, a kinek ruházata: szürke haveloch, fekete kemény kalap és lakcipő. Glancz és tsa steinbrükiczég tűzte ki az 1500 forintot a gyilkos a fejére s a köröző levelet a bécsúj helyi járásbírósg adta ki. A ki tehát pályázik az 1500 forintra, az küldje be a gyilkos holléére vonatkozó adatait a nevezett járásbírósgnak.

* **Hirdetmény.** A cs. és kir. közös központi pénztár által kiadott és 1888 évi június hó 1-ről keltezett osztrák értékű egy frtkos államjegyek beváltási határideje az 1894 évi július hó 24-én 55863. sz. a. kelt és a »Budapesti Közlöny« 1894-ik évi július hó 24-én megjelent 167. számában közzétett Rendelet-értelmében folyó 1899 évi december hó 31-én lejárt. — Ezek az a. é. egy frtkos államjegyek már csak 1899 évi december hó 31-ig fogadtatnak el a váltópénztári teendőkkel megbízott állami pénztárnoknál, és a cs. és kir. közös központi pénztárnál más törvényes fizetési eszközökre leendő átváltás végett — Ez a körülmény azzal a figyelemzettel hozatik tudomásra, hogy 1899 évi december hó 31-ike után ezek az o. é. egy forintos államjegyek már nem váltatnak be és ennek a határidőnek elteltével az államnak ez államjegyek beváltására vonatkozó kötelezettsége megszűnik.

* Dal a boxról.

Az angliusnak van egy fegyvere,
Olyan, hogy maga a bur sem bír vele.

Nincs is a boxnak párja,
Az embert úgy találja,
Hogy itt is, ott is, sorba —
Török az oldalborda.
Az ember hogyha szánja,
A képre, arczra, lábra,
Könyökre avagy fejre —
Az mind agyon van verve.

Az angliusnak volt egy fegyvere,
De a derek bur mégis bír vele.

* **Meghalt a templomban.** Késmárkról írják lapunknak, hogy Jakubovics Jakab az ottani izr. iskolaszék elnöke, tegnap istentisztelet alatt a templomban összerogyott és meghalt. Szívzélhűdés ülte meg.

* **Apróság.** Szives vendéglátás. Ebből a cáca-ból naponta egy kanálnyt kifőz meleg vízben, akkor éppen egy hónapig fog eltartani. Szakácsnő: És ha vendégek jönnek? Háziasszony: Akkor természetesen több — vizet vesz.

Takarékosan: Apám, adjon 10 krajczárt, szeretném megnézni az álatkertben az óriási kigyót — Itt van fiam, a — nagyító üveg, fogljal magadnak hozzá egy gili-ztát

A bankár leányai, A 11. éves Miczike Gizike: Bizonyára még te sem voltál nepün nepélyen?

Gizi: Oh nem. Mi is a felső tizezerhez tartozunk.

Az előzékeny ur: És melyik az ön kedvenc virága, uram?

— Ön után, — kisasszony, az ibolya.

* **Ma kezdte meg Székely Jenő** Piacz-utca Biedermann-házban levő bolihelyiségében a csödbe jutott Hollay Miklós budapesti kereskedő tömegéhez tartozó női és férfi divatárak kiállítását.

* **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallas és fülzugastól O. Nicholson művészi füllobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, a kinek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füllobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek címzendők: »Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.»

* **Zene** A Corsó kávéházban ma este Magyar Testvérek zenekara teljes zenekarával zeneestélyt rendez.

* **A közelgő karácsonyi ünnepekre** bámulatos olcsó arban, gyermek játékok és ajándék tárgyak íj. Kovács S. ruházában beszerezhetők. Kossuth u. I-ső takarekpénztár épület.

Színház.

A Barnett lányok.

(Első előadása)

a debreczeni színházban 1899. decz. 16-án.)

Varney kedves zenéjü operettje, A Barnett lányok rokonszenves fogadtatásban részesült a debreczeni színházban.

A francia Gyurkovics leányok férjhezmenési története lekötötte a közönség figyelmét úgy, hogy a finom zene mellett a kissé kaviaros libretto is nagyon tetszett.

Az operett meséje különben az, hogy Garnier Robert megmenti az egyik Barnett lány életét. Beleszeret.

Igen, de az öreg Barnett csak úgy hajlandó férjhez adni a Lucyt, ha négy nővére is kap férjet.

Róbert talál is férjeket, de ő maga lesz a csalódott, mert Lucy a darab végén Tommy-é lesz.

Sőt Robert nagynénje, kitől két milliót örökölt volna, szintén érjhez megy.

Az öt Barnett lány szerepében Perényi Margit, Sárosi Paula, Bárdos Irma, Cserényi Adél és Szabó Irma tűntek ki. Az utóbbi azzal, hogy rosszul enekelt. Nem tud beilleszkedni sehogysem operette ensembléba.

A férfiak közül Szathmáry vált ki első sorban discret alakításával. Kitűnő párisi gavallér volt Tanay Frigyes. Robert szerepével Tóth Elek újra bebizonyította, hogy intelligens színész.

Rubos, ki a darabot igazi rendezői talentummal rendezte, Tommy szerepében ért el zajos sikert. Jól játszottak Környei és Bay László is.

Hadak utja.

Vasárnap délután a Hadak utja ment szokott jó előadásban. Este pedig másodszor került színre a Barnett lányok szép közönség előtt.

Heti műsor:

Hétfőn, decz. 18-án bérlet '65. sz. »B.« harmadszor: »Barnett lányok.«

Kedden, decz. 19-en bérlet 66. sz. »C.« id. Szathmáry Árpádnak vendég-felleptével: »A Rantzauk.« Színmű 4 felvonásban. Irták: Erckmann és Chatrian. Fordította: Kürthy Emil.

Szerdán, december 20-án bérlet 67. szám »A« id. Szathmáry Árpád második vendégjátékai: »A Ranykaka« Enekes vigjáték 3 felvonásban.

Csütörtökön, december 21-én bérlet 68. szám »B« id. Szathmáry Árpád harmadik vendégjátékai: »A szalai ura« leányai. Vigjáték 4 felvonásban.

Penteeken, decz. 22-en bérlet 69. szám »C« negyedszer »Barnett lányok.«

Szombaton, decz. 23-án bérlet 70. szám »A« kilencedszer: »Sulamith«, Zsidó opera 5 képből.

IRODALOM.

A Hét jubiláris száma karacsonra jelenik meg s irodalmi eseménynek ígérkezik. Ez a kitűnő hetilapunk ezzel oly ajándékot ad olvasóinak, a mely parját ritkítja. A jubiláris Hétbe a magyar irodalom összes korifeusai irtak, a mi látszik az alább felsorolt nevekből. Jókai Mór, Mikszath Kálmán, Eötvös Karoly, Hercegg Ferencz, Hermann Ottó, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Berzeviczy Albert, Ignóus, Vambéry Ármán, Heitai Jenő, Szabolcska Mihály, Gardonyi Géza, Tömörkény István, Papp Dániel, Veigelsberg Leó, Sipulusz, Kenedi Geza, Jászai Mari, Kozma Andor,

Szomaházy István, Podmaniczky Frigyes báró, Banóczy József, Szalay Fruzina, Beniczkyó-Bajza Lecke, Barsony István, Lovik Karoly, Makai Emil, Szöllösy Zsigmond, Ábrányi Emil, Sz. Nokal Janka, Szabó Endre, Osváth Ernő, Salgó Ernő stb, a kik az elmúlt tiz év alatt is A Hét támaszai voltak, a jubilaris számot együttesen csinálták meg. Ezen kívül még — egy eddig ismeretlen — meglepetes vár az olvasóra. A Hét e jubilaris számával újabb bizonyítékot adja párját ritkító népszerűségének és niveaujának, melynek úgy az irodalom, mint a közönség részéről örövend. Ez a lap tiz éves fennállása alatt a magyar irodalom hatóságos támasza, fejlődője és góczponja lett. Novellái, krónikái, versei, színházi kritikái, Bañffy-naplói, mind megannyi előkelő elme fényes üzjátéka s minden sora az igazi eszrit és finomág megnyitakozása. Az új évfolyam egyik nevezetes eseménye Kóbor Tamás Budapest című nagy társadalmi regénye lesz, a mely tránt országzerte méltán nagy az érdeklődés. A kik A Hét-ből mutatót akaróak, forduljanak a kiadóhivatalhoz (VII, Alsóerdősor 3.), a mely kivanatra ingyen és bérmentve küld számot. A nagyérdemű jubilaris számból módunkban lesz szemelvényeket közölni.

CSARNOK.

Szegény leány . . .

Irtá: **Rouget**, fordította: **Nero**.

Két szemed örvény: oly vegtelen,
Eltemet mindent a mélyiben.
Ki egyszer látta — nem feledi . . .
— Meny keje fénylett ott bent neki.
S látta ottan a fájalmakat . . .
Gyenge virág nyit a tél fagy alatt.
Szegény leány!

És ajkadon csábos, igéző mosoly:
Együtt a menyével maga a pokol!
Egy csók kicsi szádról, s itt a tavasz,
Egy sóhajod aztán — s újra havaz . . .
Mégfagy a lélek, kis ajkad kihül,
Rajt ima s átok össze vegyül.
Szegény leány!

Nem örül lelked s nincsen sóhajod;
Moso yogsz most, majd könnyed hullatod.
Eladó csókok, vágyad, mind ned,
Rongyként teped szejjel a lelkedet.
Szived nem érez: nincs, vagy már halott
Nem! hisz' még a bimbóban megfagyott.
Szegény leány!

Ferike.

Irtá: **Hans Arnold**.

Fordította: **M. Biró Irén**. 3.

— Folytatás. —

Jól van Ferike, mondá Károly szárazon,
mialatt homlokát zsebkendőjével megtörülte
— ne bcszeljünk többé erről. Csalódtam és
bolond voltam: most már csupán bocánát
tá kérhetem, a miért — mint mondod —
elrontottam a születésnapodat. Jó éjt kedves
bátyám, jó éjt néni.

Ferikét egy nema meghajlással boldogí-
totta, és sietve távozott s mikor a kapun
kilépett az utcára, abban a perczen történt,
hogy vele megismerkedtünk. A vendéglő felé
tartott, hol lova volt. Zivatar közegett és
forró homlokára — kalapját rég levette —
nagy, hűvös esőcseppek estek.

Koronkint végig simította homlokát, mint-
ha egy rossz álmot akart volna elűzni.

Lova gyors ügetése jobban illelt kedély
hangulatához, mint lassu gyaloglása és sokkal
hamarabb hazérkezett, mintsem kívánta. A
lakas, melyet oly kellemes álmódosok közt
diszítettett föl a jövő reményében, barátságta-
lan és üres volt, úgy érzi magát, mint mikor
valaki egy szép es kellemes utazásra készen
a vasúthoz megy, lekésik a vonatról és bo-
zasztó nyomasztó szenvedések közt vissza ter.
Ez a hasonlat járt az eszébe. De több vonat
is van ám, gondolta, s ha nem mind a há-

zassag birodalma felé megy is, azért utazhatok,
mert itt hon maradni most borzasztó volna.
De hova? Par nap múlva indulok.

Schrobeckbe utazom.

Schrobeck egy kis látogatott fürdőhely
volt, hová a városiak vasárnap delután is
gyakran kirándultak. A fürdővendégek több-
nyire öreg hölgyekből állottak, így fiatal em-
berre nézve keves vonzerővel bírt. De Schrob-
eck volt a legrövidebb idő alatt elérhető
hely és Károly Schrobeck mellett maradt.

Hogy az öreg Amelie néni többnyire e
idő tájban szokott Schrobeckben lenni, e
gondolat kísérté fölizgatja, de a kedvelt „talán“
szóval vigasztalta magát: talán most nincs
ott? vagy: talán észre sem vesz?

Felugrott és kissé szerényen ellátott
könyv-zekrenyéből egy vasuti menetrendet
vett elő és annak tanulmányozásába melyedt.

Másnap reggel a vasuti váróteremben
látjuk Károlyt, szürke utiöltözetben, keke nyak-
kendővel, kezében egy rózsával és ibolyával
himzett utitaskával, hogy még korán volt —
reggeli 6 óra — ez nem volt terhére Károly-
nak, mert menőül hamarabb el akart utazni s
a legközelebbi vonat 6 óra 20 perczkor indul.
Az ajtóra hatál ült, de úgy, hogy a szemközti
levő tükörből láthatta, hogy kilép be a váró-
terembe.

Eddig se kisémet költötte fel érdeklődéseket
almos kinezésű hölgy volt ott s az egyik
folyton himbált karjain egy gyermeket. „Isten
őrizz az ilyen taraságtól,“ gondolta Károly.
Később egy kereskedelmi utazó telepedett
le közelében, ki a pinczer és a kávé szolgáló
nimpha nagy öröme a buffettől trefalni mó-
kázni kezdett; ettől még jobban irizott Ká-
roly. Az egyetlen kell mes látvány ez unal-
mas helyen egy csinos kis barna nő volt,
fején fekete kalappal, melyet oly élethű ce-
resznyek díszítettek, hogy minden vereb meg-
szomjazhatott reá.

A kis hölgy az egyedül utazó nők ele-
nére, egészen otthonosnak és vidámnak lát-
szott és dacára a kora reggeli órának mézes
kalácsot evett.

— Ez már aztán valami, — gondolta
Károly. E pillanatban ijedten tekintett körül,
mert a tükörben látta a kalácsot pillantott meg,
kiknek megjelése azt a — nem éppen fér-
fiás — gondolatot ébresztette föl benne, hogy
legjobb volna azonnal az asztal alá bujni, a
mi ugyan nem történhetett volna meg a nélkül
hogy elenk feltűnést ne keltsen.

Egy tizennégy éves fiú, szőke, kékszemű,
pisze orru, kezében csinos bortaskával és
több csomaggal érkezett a váróterembe, kisé-
retében egy fiatal hölgyecske volt, nagyon
hasonló keke szemekkel és szőke hajjal fején
nagy kalappal, melynek széles pereme nem
rejtette el szemhéjainak vörösseget. — Fe-
rike es legidősebb testvére.

Károly fejében a gondolatok jártak tán-
czot, kissé határozatlan vágyat érzett arra,

hogy valamit meg tudhasson, egyszersmind
ostobának érezte magát, — végre azt teite, a
mi a legtöbb esetben legokosabb mit tenni
lehet, — csak látnák b mar az emberek, —
várakozott!

(Folyt. köv.)

Az anya és fia.

Az anyának legfőbb gondja gyermekének
egészsége s ha ez nincs rendben, az anya
éjjel-nappal gyermekét apolja. De, hogy ezt
tehesse, elsőben is magának oly egészséges-
nek kell lennie, hogy ereje ennek az anyai
föladatának teljesítésében cserben ne hagyja.
Chantoizel asszonynak Boullieből (Cotes-du-
Nord) hétéves kis fia oly gyenge, sápadt és
sovány volt, hogy folyónosan, gondosan kel-
lett apolni. A szegény anya nem is sokalta
volna a fáradságot, ha ő maga annyira ki-
nem merült volna, hogy lehetetlen volt min-
dent elvégeznie. A következő levél, melyet
Boullie polgármestere aláírott, elmondja nek-
ünk mindazt az aggodalmat es reményeséget,
melyet Chantoizel asszony érzett fia betegsége
alatt, midőn minden gyógyszer megpróbált és
végre a Pink-pilulának köszönhetette úgy saját,
mint fia egészségének visszanyerését.

— Megköszönöm ön-
nek — írja — a Pink-
pilulát, mely engemet s
fiamat meggyógyított. Mar-
regóta szenvedtem fofa-
jasban, hát- és labbszár-
fájalmakban. Ha egy
keveset aludtam, lidérc-
nyomás zaklatott, máskor
almatlanság gyötört. Fül-
zugás, emésztési zavár
alott be, s Pink-pilulá-
kezdem használni s az
első skatulya ehasznála-
után nagy megkönnyeb-
bülest éreztem. Öt doboz
elegendő volt, hogy telje-
sen kigyógyítottam. Hogy
boldogságom teljes legyen, ugyanez idő alatt
hétéves fiamat is kigyógyítottam. Nagyon gyen-
ge, sápadt és ije zió sovány volt. Roppantul
agódtam miatta. Néhány doboz Pink-pilula
visszaadta neki erejét és szép arcszínét, most
kiünönd van, van jó étvágya s nem tudok
önnek mást mondani, minthogy nagyon halás
vagyok.

Az anya és fiu bizonyára vérszegény
volt. A Pink-pilula a jelzett mennyiségben egy
fölnötteknél mint gyermekeknél a legjobb hely-
reállítója a vérenek. Visszaadta erejüket, a
reményben a vert újraalkotta. Ugyanez az
eredmény érhető el vérszegénységnél, sápadt-
ságnál, neuragikus fájalmaknál, a gyermeknél
angolkóránál és a nő gyöngeségénél. Egy doboz
ara 1 frt 75 kr, és hat doboz 9 frt. Magyar-
országi főraktár: **Török József** gyógyszerár-
raban, **Budapest, Király-utca 12.**

Alkalmi bevásárlás!

Kurián Gyula

Óras

Debreczen, Piacz-utca 42. szám, Biedermann-palota.

Ajánlja a karácsonyi és ujévi ünnepek
alkalmával **ÓRA és ÉKSZER RAKTÁRÁT**
tetemesen leszállított árak mellett.

Óra javítások jót-
állással, gyorsan
és jutányosan.
Vidéki megren-
delések pontosan
eszközöltetnek.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Hasznos és szép ajándék-czikk

nagyválasztéka

Kardos László raktáraiban

Kossuth-utczán.

Zsebkendők minden faja
darabja 6 krajczártól 10 forintig

Étkészletek tiszta vászonból
6, 12, 18, 24 személyig való nagyságban
2 frt 80 krtól 120 forintig.

Szintartó kávé-készletek
6, 12, 18 személyig való nagyságban
1 fr 80 krtól 60 forintig.

Használati és dísz-törülközők.
Flanelle és Kocsitakarók.

Szőnyegek nagy választékban.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közön-
séget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle
nőidivat, vászon és rövid-áru üzletet
megvettem és a mai naptól a **gyári árnál**
is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Utolsó előtti hét!

100.000 koronás,
5 egyenként 20.000 koronás főnyereményeket
tartalmaz a
Nagy Jótékonyági Sorsjáték
a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára
s kétségtelenül a legszebb legolcsóbb és legcélyszerűbb
karácsonyi ajándék,
melyet egy sorsjegy megvétele által
csak 1 koronáért lehet nyerni.

Kívánatra az összes nyeremények 20% levonásával
készpénzben beváltatnak.
Minden sorsjegy mind a 6 huzáson játszik, s így egyet-
lenegy sorsjeggyel 6 főnyereményt is meglehet útni.

Huzás visszavonhatatlanul már 1900. január 4.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december
11-től kezdve

Női ruhaszöveteket,

mosó velezeket,

Atlas-Satin és batistokat,

Szőnyeget, függönyöket

tetemesen leszállított áron árusítunk el.

7 mtr Loden szövet	1 frt 19 kr.
7 " Divat szövet	1 " 90 "
7 " sima divat szövet	2 " 20 "
5 " 120 c/m. Divat szövet	2 " 50 "
5 " 120 " női ruhaszövet	3 " — "
5 " 120 " " " "	3 " 50 "

karácsonyi és újévi ajándékul

legjobban ajánlhatók.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

POLGÁR SÁNDOR

egyetem. gyakorlott orvosi
mű- és kötszész

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt
raktárát saját gyártmányu
orvos-, sebész- és beteg-
ápolási tárgyakban.

Saját találmányu, m. kir.
szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő!

haskötő, görsér elleni
gummiharisnya, ortho-
pediai készülékek, mű-
lábak s kezek stb.

Valódi francia különle-
gességek F. Berguerand
fils párisi gyárából.

Részletes képes ír-
jegyzék ingyen és bér-
mentve.

Utánzás ellen védve 16302. sz. a.

Táplálék tojas-fehér

1 kilo Troponnak ugyanazon tápláló ereje
van, mint 1 kilo marhahús vagy 180-200
tojásnak. Tropon a testben a közvetlen a
vér és az izomállomány körül telepszik meg,
a nélkül, hogy zsiradékot képezne Tropon
tehát rendes használatnál egészségeseknél
és betegeknek egyaránt erősítő hatással van,
és minden ételhez az ételek ártalmatlanná
tétele nélkül hozzákeverhető. A Tropon
rendkívül olcsósága miatt mindenki által
beszerezhető.

Kapható gyógyszer árkban és drogeriákban.

Tropon-Werke, Mülheim-Rhein.

Vezérképviselőt
Ausztria-Magyarország részére

M. Winkler, Wien 5., Wien-Strasse 55

Férfi gallér
12 kr.

Karácsonyi vásár! 1899.

Kézelő párja
25 kr.

Szenzációs alkalmi bevásárlás!

Jó ruhaszövetek méterenként 12 krtól.
Szép jó ruhaszövetek 120 cm. széles 40, 45, 60 krtól és feljebb.
Selyemszövetek 45 krtól feljebb.
Fekete tiszta selyem 95 kr.
Báli kelmék a legszebb színekben 27 krtól 2 frt 25 krig.
Fekete divatkelmék 120 cm. széles, 48 krtól 3 frt 50 krig.
Divat velezek métere 15 krtól.

Szőnyeg, függöny, vászon és asztalneműek, férfi és női
fehéreneműek rendkívül leszállított árakban.

A még raktáron levő
női és gyermek felöltők, bundák, szörmegallérok
minden elfogadható árban.

Legnagyobb választék!

Legolesőbb árak!

Verseny nélkül!

Figyelmes kiszolgálás!

Szabott árak!

Hol???

A „Kék Csillag“-nál főpiacz, kistemplommal szemben.

Tisztelettel **WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI.**

Boros Testvérek

női divat áruháza DEBRECZEN, Kossuth-u. 6. sz.

Olesó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.

Raktárunk feleslegét: Finom női ruha-
kelme maradékok árait

felére szállítottuk le.

— Selymek, Bársonyok. —

Velezek, Kendők, Echarpok, Harisnyák,

Keztyük

leszállított árakban. — Nagy választék.

Női kézimunkák és kellékek.

Olesó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.

Üzleti könyvek,

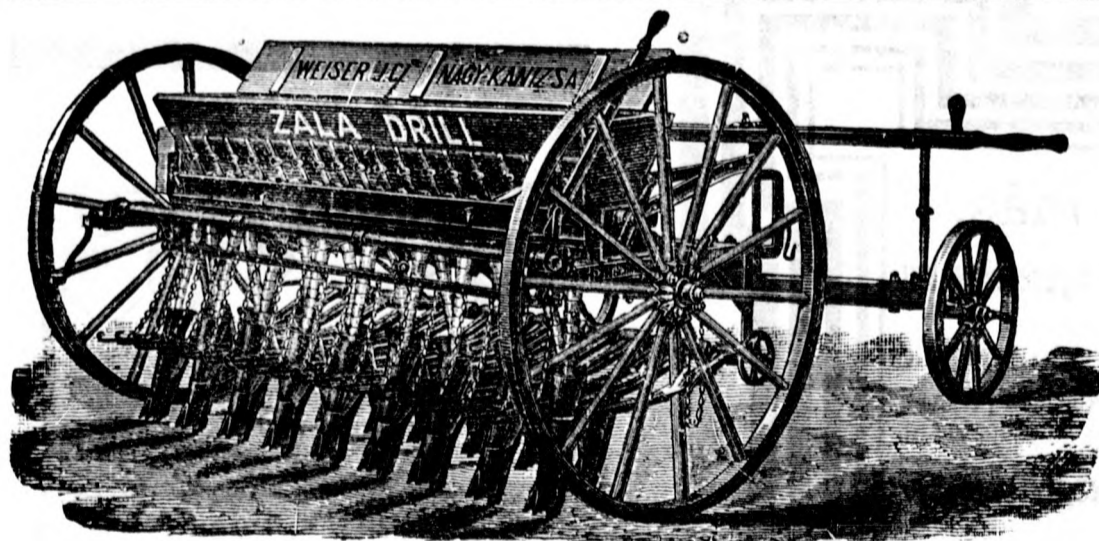
csinos kiállításban, erős kötés-
ben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Felülmulhatlan olesóságok.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek
elmés ujitásait a nagy közönség már jól
ösmeri nem szorul külön dicséretre, minden
eddig kiállításán az első díjat nyerte ugy
1897. október 1. a kiséri nemzetközi **ve-
tőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmel nyert,** továbbá
figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített **Sack rendszerű egy és két barázdás
ekéinket,**

az őszi vetésre raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták,
szecs kavágók, répavágók, konkolyozók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtőzsde udvarán.

Klein Jakab,

üzletvezető.